

Stan i ruch naturalny ludności w województwie mazowieckim w 2021 r.

30.05.2022 r.

↓ 0,1%

Spadek liczby ludności

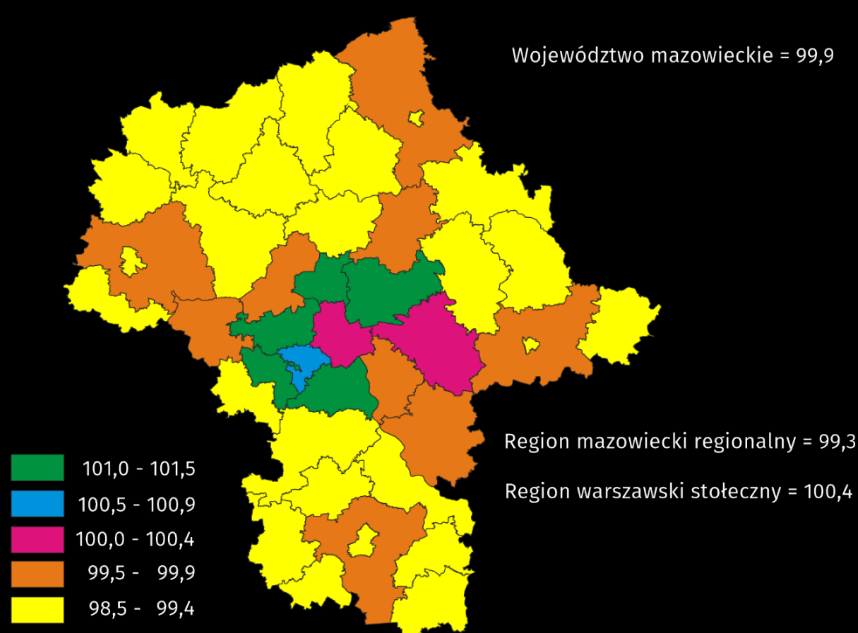
W województwie mazowieckim w 2021 r. odnotowano spadek liczby ludności. Jednym z czynników wpływających na stan ludności jest przyrost naturalny, który w 2021 r. był ujemny – zarejestrowano o 19,5 tys. więcej zgonów niż urodzeń żywych. Drugim czynnikiem jest saldo migracji stałej. W 2021 r. saldo migracji stałej było dodatnie i wyniosło 13,0 tys., co jednak nie zrekompensowało ubytku ludności.

Stan i struktura ludności

Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. ludność województwa mazowieckiego liczyła 5419,7 tys. osób i stanowiła 14,2% ogółu ludności Polski. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba mieszkańców spadła o 5,3 tys. osób. Gęstość zaludnienia wyniosła 152 osoby na 1 km² (w 2020 r. 153 osoby).

Spadek r/r liczby ludności o 5,3 tys. osób

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w 2021 r. (rok poprzedni=100)

Na koniec 2021 r. w miastach mieszkało 3493,1 tys. osób, które stanowiły 64,5% ogółu. W porównaniu z 2020 r. odnotowano spadek liczby mieszkańców miast o 0,1%, a wsi o 0,2%. M.st. Warszawa liczyło 1795,6 tys. osób, stanowiąc 33,1% ogółu ludności województwa i 51,4% ogółu ludności miejskiej w województwie.

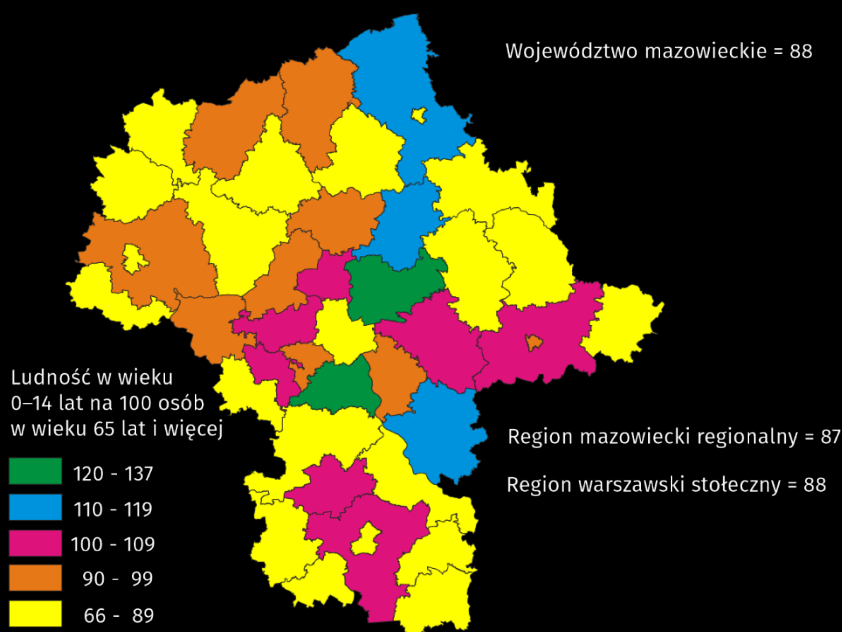
Ponad połowę ludności województwa stanowiły kobiety (52,2%). W 2021 r. współczynnik feminizacji wyniósł 109 kobiet na 100 mężczyzn i pozostał na tym samym poziomie co w 2020 r. W przekroju terytorialnym obserwujemy niejednakowy poziom współczynnika feminizacji. Silnie sfeminizowana była ludność w miastach, gdzie na 100 mężczyzn przypadało 114 kobiet.

Na wsi natomiast współczynnik feminizacji wyniósł 101, co wskazuje na niemal zrównoważoną relację liczbową obu płci. Jest to w dużej mierze spowodowane migracjami kobiet z obszarów wiejskich do miast. Udział kobiet w populacji rośnie wraz z postępującą zmianą wieku ludności. Wśród osób w wieku 65 lat i więcej na 100 mężczyzn przypadały 154 kobiety.

Wyznaczona w 2021 r. mediana wieku ludności województwa wyniosła 41,5 lat. Wyższą wartość mediany zanotowano w zbiorowości kobiet (43,0 lata) niż mężczyzn (39,9 lat); w 2020 r. odpowiednio: 41,2; 42,7; 39,6 lat. Zauważalne są także różnice wartości mediany w miastach (42,1 lat) i na wsi (40,0 lat).

W końcu 2021 r. osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 19,5% ogólnej liczby ludności, tj. o 0,1 p. proc. więcej niż w 2020 r. Udział ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się z 58,6% do 58,3%, natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym zwiększył się z 22,1% do 22,2%. Relacje pomiędzy ludnością będącą w wieku produkcyjnym a ludnością w wieku nieprodukcyjnym obrazuje współczynnik obciążenia demograficznego. W 2021 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 72 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w 2020 r. – 71 osób).

Mapa 2. Relacja dzieci – osoby starsze w 2021 r.

W województwie mazowieckim na 100 osób w wieku 65 lat i więcej przypadało 88 osób w wieku 0–14 lat

Wskaźnik starości demograficznej, określający udział osób starszych (razem mężczyźni i kobiety w wieku 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie ludności w 2021 r. wyniósł 18,8% wobec 18,5% przed rokiem.

Wzrost odsetka ludności w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem, wzrost wartości mediany wieku, coraz dłuższe dalsze trwanie życia w połączeniu z niską dzietnością, a także spadek liczby osób w wieku 0–14 lat na 100 osób w wieku 65 lat i więcej świadczą o nasilającym się procesie starzenia się ludności.

Analizując zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku w latach 2010–2021 można zauważyć sukcesywny spadek odsetka ludności w wieku produkcyjnym, natomiast wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. W omawianych latach udział osób w wieku przedprodukcyjnym do 2013 r. zmniejszał się, po czym obserwowano jego wzrost.

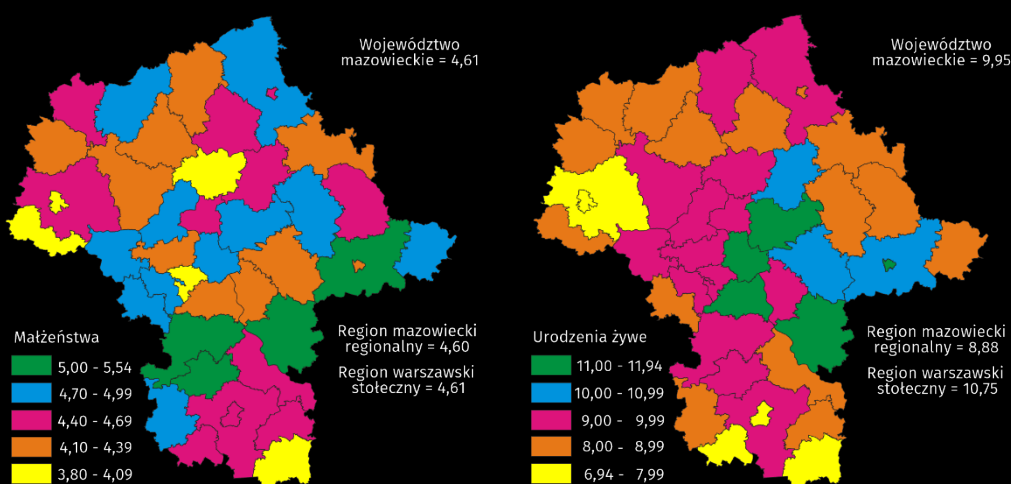
Ruch naturalny i migracje ludności

W 2021 r. zawarto 24974 nowych związków małżeńskich, tj. o 3795 (o 17,9%) więcej niż przed rokiem. W ogólnej liczbie małżeństw 64,4% stanowiły związki zawarte w miastach. W porównaniu z 2020 r. w miastach zarejestrowano wzrost liczby zawartych małżeństw o 2514, tj. o 18,5%, a na wsi o 1281, tj. o 16,8%. Dla województwa ogółem współczynnik zawartych małżeństw na 1000 ludności przyjął wartość 4,61. W układzie powiatów najczęściej zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie białobrzeskim (5,54), natomiast najmniej w powiecie lipskim (3,80).

W 2021 r. zarejestrowano 53938 urodzeń żywych, tj. o 2781 mniej niż poprzednim roku, co daje spadek o 4,9% w skali roku. W miastach i na wsi spadki te wyniosły odpowiednio o 5,0% i 4,7%. Wśród urodzonych w 2021 r. nieznacznie przeważali chłopcy, którzy stanowili 50,9%. Współczynnik urodzeń wyniósł 9,95 wobec 10,45 w 2020 r. W miastach współczynnik natężenia przyjął wartość wyższą niż na wsi (10,21 wobec 9,49). Najwyższy poziom urodzeń cechował powiat wołomiński (11,94), najniższy zaś powiat lipski (6,94).

Spadek liczby urodzeń żywych o 4,9% w skali roku

Mapa 3. Małżeństwa i urodzenia żywe na 1000 ludności w 2021 r.

Większe natężenie urodzeń w regionie warszawskim stołecznym niż mazowieckim regionalnym

W ciągu 2021 r. zmarło 73477 osób, tj. o 5963 (o 8,8%) więcej w porównaniu z rokiem 2020. Natomiast w stosunku do 2019 r. liczba zgonów wzrosła o 15809 (o 27,4%). Zgony odnotowane w miastach stanowiły 64,1% ogółu, a ich liczba w ujęciu rocznym zwiększyła się o 8,9%.

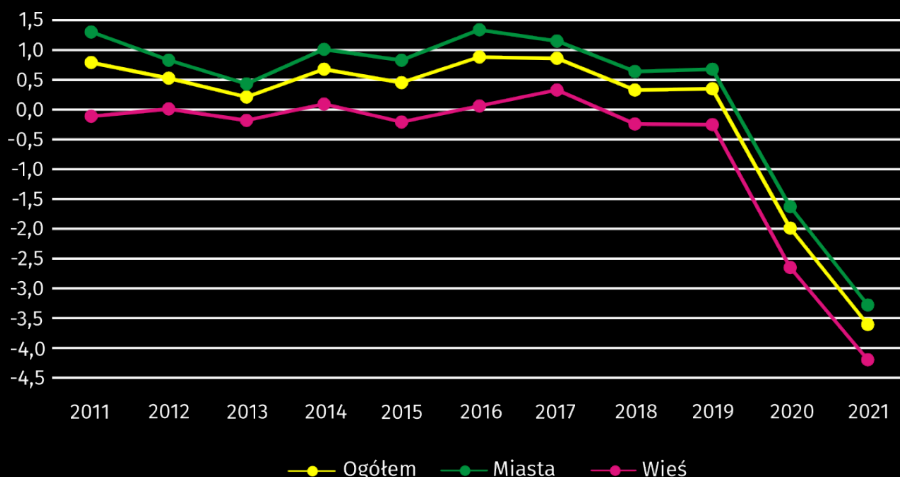
W ogólnej liczbie osób zmarłych 48,8% stanowiły kobiety. Współczynnik natężenia zgonów w 2021 r. wyniósł 13,56 wobec 12,44 w roku poprzednim. W miastach współczynnik ten (13,48) był niższy niż na wsi (13,69). Największą umieralność odnotowano w powiecie sokołowskim (18,19), natomiast najmniejszą w powiecie piaseczyńskim (10,96).

Wzrost liczby zgonów zarówno w stosunku do 2020 r., jak i do 2019 r.

W 2021 r. zmarło 183 dzieci w wieku poniżej 1 roku życia (179 — w 2020 r.). Zgony chłopców stanowiły 58,5% ogółu. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,39 wobec 3,16 przed rokiem.

W województwie mazowieckim w 2021 r. odnotowano ujemny przyrost naturalny, który wyniósł minus 19539 osób. Jego natężenie liczone na 1000 ludności wyniosło minus 3,61 wobec minus 1,99 przed rokiem. W miastach wskaźnik przyrostu naturalnego wyniósł minus 3,28, a na wsi minus 4,20 (w 2020 r. odpowiednio minus 1,63 i minus 2,65). W układzie powiatów dodatni przyrost naturalny wystąpił w 2 powiatach, natomiast ujemny w 40. Najwyższe natężenie tego wskaźnika odnotowano w powiecie wołomińskim (plus 0,65), a najniższe w powiecie lipskim (minus 9,39).

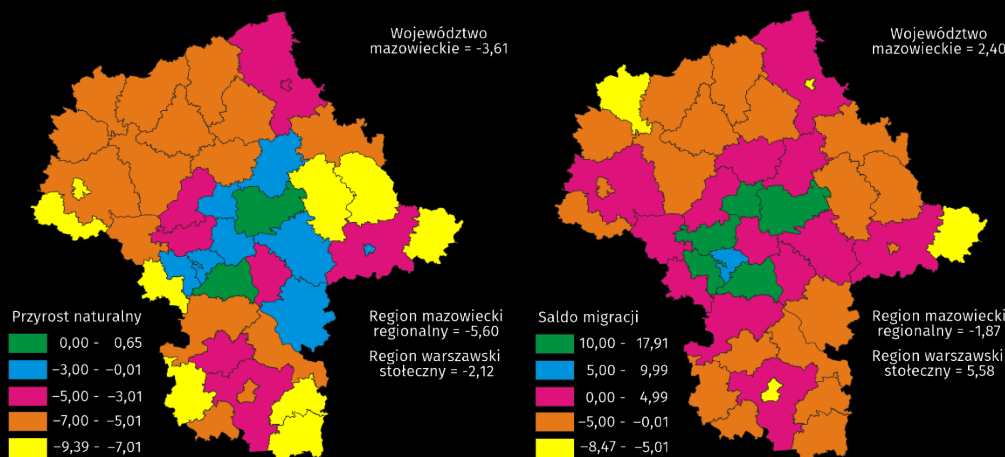
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. W województwie mazowieckim roczny napływ ludności przekroczył wielkość odpływu, co spowodowało, że saldo migracji było dodatnie. W 2021 r. w województwie mazowieckim napływ¹ ludności wyniósł 72659 osób, tj. o 12,5% więcej niż przed rokiem, a odpływ¹ 59671 osób, tj. o 13,9% więcej. Saldo migracji stałej w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło plus 2,40 (przed rokiem plus 2,25); współczynnik natężenia migracji niższy był w miastach (plus 0,91) niż na wsi (plus 5,10). W układzie powiatów natężenie salda migracji stałej wyniosło od minus 8,47 w mieście na prawach powiatu Ostrołęce do plus 17,91 w powiecie grodziskim.

Przewaga napływu migracyjnego nad odpływem

Mapa 4. Przyrost naturalny i saldo migracji stałej na 1000 ludności w 2021 r.

Wzrost liczby ludności w regionie warszawskim stołecznym i spadek w mazowieckim regionalnym

¹ Przez napływ rozumie się zameldowania na pobyt stały, przez odpływ – wymeldowania z pobytu stałego. Dane nie obejmują migracji między dzielnicami m.st. Warszawy.

Tablica 1. Ruch naturalny i saldo migracji stałej ludności w 2021 r.

Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
			ogółem	w tym niemowląt		
OGÓŁEM	24974	53938	73477	183	-19539	12988
mężczyźni	.	27481	37602	107	-10121	6193
kobiety	.	26457	35875	76	-9418	6795
Miasta	16075	35668	47116	127	-11448	3162
mężczyźni	.	18068	23511	70	-5443	984
kobiety	.	17600	23605	57	-6005	2178
w tym m.st. Warszawa	8513	19756	24016	58	-4260	3572
mężczyźni	.	10033	11569	36	-1536	1308
kobiety	.	9723	12447	22	-2724	2264
Wieś	8899	18270	26361	56	-8091	9826
mężczyźni	.	9413	14091	37	-4678	5209
kobiety	.	8857	12270	19	-3413	4617

Tablica 2. Współczynniki ruchu naturalnego i saldo migracji stałej ludności w 2021 r.

Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
			ogółem	w tym niemowląt		
na 1000 ludności						
OGÓŁEM	4,61	9,95	13,56	3,39	-3,61	2,40
Miasta	4,60	10,21	13,48	3,56	-3,28	0,91
w tym m.st. Warszawa	4,75	11,02	13,40	2,94	-2,38	1,99
Wieś	4,62	9,49	13,69	3,07	-4,20	5,10

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Urząd Statystyczny w Warszawie prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Warszawie

Dyrektor Zofia Kozłowska
Tel.: 22 464 23 15

Rozpowszechnianie:
Centrum Informacji Statystycznej

Marcin Kałuski
Tel.: 22 464 20 91

Obsługa mediów

Tel.: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

[@Warszawa_STAT](https://twitter.com/Warszawa_STAT)

[@UrządStatystycznywWarszawie](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywWarszawie)

[gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)

[głównyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/głównyurządstatystycznygus)

[głównyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/głównyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Mediana wieku](#)

[Wiek przedprodukcyjny](#)

[Wiek produkcyjny](#)

[Wiek poprodukcyjny](#)

